

NAPLÓ

Előfizetési ár:
 Egész évre 5 kor. | Egyes szám ára 4 fill.
 Földutárolásokon 6 fillár.
 Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felelős szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
 Közlönyek átvétele csak jelzéssel van megengedve

Letartóztatott pénzhamisító Egy örült ember rémtette

Le a párbajjal!

Társadalmi életünket egészen el-
 árasztották az olyan alakok, akik
 hivatásszerűen üzik a vakmerő kraké-
 lélerkedést. Ez ellen az állo-
 vagiasság ellen újból és újból fel
 kell emelni tiltakozó szavunkat.
 Erélyesen kell fellépniük, mert hiszen
 mindegyikünk, akarva-nemakarva,
 véletlenül is belekerülhet a krakéle-
 rek hálójába. Minél inkább látjuk,
 hányan vannak, akik minden alkalmat
 sőt alkalom nélkül is keresik az
 okvetetlenséget, annál szükségesebb
 a társadalmi uton való védekezés,
 a henczegő krakélérekkel szemben.

A józanul gondolkozó társadalom
 előtt nem emeli az illetőt beláthatlan
 magasságba, — nem övezi körül
 homlokát glóriával a párbaj, legfel-
 jebb egyesek előtt tűnik fel virtus-
 nak, hőstettnek és a lovagiasság
 elengedhetetlen feltételének. Pük-
 hendi alakok, akik biznak kardfor-
 gatási képességükben, belekötnek
 mindenkibe, de legkivált azokba,
 akikről előre tudják, hogy alig tud-
 nak az öldöklő fegyverrel bánni.
 Ezek közül keresik ki tehát maguk-
 nak az áldozatokat. — Ha egyes
 naplopó, léha svihákokat megtán-
 czoltatnának, akkor kihalna a kraké-
 lérek iskolája és a haszontalan vere-
 kedők egymásután lekerülnének a
 porondról.

Már többféle komoly mozgalom
 indult meg társadalmi életünk e rák-
 fenéje a párbaj ellen, hogy a párbaj
 elveszítse a kényszer jellegét.
 Mert ne higgye senki, hogy szívesen
 párbajozik minden párbajozó. A
 legtöbb ép érzékű ember tudatában
 van annak, hogy Isten és ember
 törvényei ellen vét, midőn a kard
 vagy a pisztolycső elé kiáll. És
 üres frázis az is, hogy a lovagias
 férfi a legnagyobb hidegvérrel néz
 elébe a párbaj következményeinek.
 Az ember görcsösen ragaszkodik
 életéhez; minden körülmények között
 óvja testi épségét és nevelésének
 beszéd, hogy épen a párbajozó
 venné semmibe testi épségét vagy
 életét. És ki irhatná le a családos
 ember nyomott lelki állapotát a pár-
 baj előtt? Azzal régen tisztában van
 mindenki, hogy a megsértett becsü-
 letért nem elégtétel a vér. Ott van
 a törvény, amely mérlegeli, hogy a
 sértő igazat mondott-e vagy sem és
 eszerint ítél enyhén vagy szigoruan.
 Igaz, vannak esetek, mikor a tör-
 vény sem képes elégtételt szolgál-

tatni, de ez nem lehet ok arra,
 hogy az egész társadalmat le-
 nyügöző párbaj-rendszer a krakéle-
 rek malmára hajtja a vizet.

Meg kellene teremteni ország-
 szerte a párbaj ellenes ligát, mely-
 nek tagjai köteleznék magukat arra,
 hogy sem nem párbajoznak, sem
 nem segédkeznek s ha becsületbeli
 ügyük akad, azt vagy a liga foruma
 elé viszik, vagy a bíróság elé. S
 valóban egyes egyedül ez a társa-
 dalmi út a párbaj-mánia fékezésére.

Csak energikus, lelkes kezde-
 ményezés kellene a párbajellenes
 liga megalakítására és tömegesen
 sorakoznának a becsületes és józan
 emberek, a liga zászlaja alá. A baj
 gyökere orvoslását még jobban a
 törvényhozástól várhatjuk, ha a pár-
 bajszerűlest testi sérülésnek fogja
 minősíteni és közönséges börtönnel
 sújtja. Ez vissza fogja rettenteni majd
 a leglovagiasabb s a legkrakéle-
 rebb embert is a párbajozástól. De
 nemcsak a párbajozástól, hanem a
 más emberbe való okatlan belekötés-
 től is. A törvényhozásra azonban
 ebben az irányban csakis egy széles-
 körű mozgalom hathat. Ha a párbaj
 ellenes liga be fogja hálózni az
 egész országot, ha mindenütt, ahol
 intelligens emberek élnek, föl fog
 hangzani a jelszó: Le a párbajjal! —
 akkor a törvényhozás kényszerítve
 lesz a párbaj ellen szigorubb bünté-
 tetést alkalmazni, ami talán a pár-
 bajok megszűnésére, vagy minden-
 esetre csökkenésére fog vezetni.

Amíg pedig ez bekövetkezik, szer-
 vezni kell az „Országos párbajellenes
 ligát” ezzel a jelszóval: Le a pár-
 bajjal!

D. Tóth Ferencz.

Az elhagyott gyermekről.

Ita: Vay Gáborné grófnő.

Mit ér egy ország gazdagsága, ha
 utóhajtások elpusztulnak? Mit ér egy
 nemzet hatalma, ha sarjadéka nyomorék?
 Mit ér a társadalom fénye,
 ha naponta megkondul a lélekharang
 és százával hantolják el az apró koporsókat?
 Lapozgatva a szürke okirat-
 csomóban azt olvassuk, hogy a kis
 Máriát anyja hajánál fogva végig-
 hurezolta a szobán. Részeg állapotban
 éjjel fölrázta és ok nélkül elverte,
 aztán egy szál ingben hajnalig a
 padlón térdelgette — és ő félel-
 mében nem mert mozdulni.

Egy másik okirat, a kis Jánosról
 szól, aki annyit éhezett és akit aludni
 nem hagytak, mert apja részegségé-

ben azt parancsolta neki, hogy a
 szoba közepén térdelve kezeit tartsa
 föl a levegőbe. Ha elfáradt s karjai
 lehanyatlottak, fejét ütötte, bottal os-
 torral, kályhavassal, amit éppen elő-
 fogott. A fiu mindössze 5 éves volt.

Hát az a szegény kis Mihály, aki-
 nek anyja nyíltan megmondta, hogy
 utálja és gyűlöli, mert gyenge volt
 és beteges! Pedig olyan szelíd, olyan
 jó volt és úgy tudott felelni. Kegyet-
 lentül verték, ütötték, amíg egészen
 nyomorék lett.

Megint egy kis leány! Annának
 hívták. Mostohája úgy verte, hogy
 több ízben szájából bugyogott ki a
 vér. Amikor pedig fészülte, szándé-
 kosan tépte ki a haját csomóstól és
 az ólomfésű hegyes fogaival sebeket
 karczott a feje husába. Feladata az
 volt naponként, hogy kis kezeivel
 a forró hamut kellett kiszedni a kály-
 hából. Végtelen sokat gyötörték rövid
 élete alatt. Most már kiszívott.

A kis Antal mindössze 4 éves volt.
 Igen kicsiny és gyöngye testikatu, de
 alig volt hely rajta, melyen ne lett
 volna seb vagy forradás. Szülei mes-
 terséges fondorlatokkal kinozták. Azt
 a nádpálczát, melylyel verték, előbb
 mészbe mártották, mert ezzel fokoz-
 ták fájdalmait. Szenvedő, sápadt kis
 arczát is ezzel a meszes pálczával
 ütötték. Csak egy inge és egy alsó-
 nadrágja volt. Ebben járt télen is
 olykor két órát a hóban, fagyban.
 Egy vasárnap, amikor szülei részegen
 tértek haza — halva találták. Meg-
 könyörült rajta az ég!

Csak néhány eset ez, mely a szürke
 akták közül kéri, pedig még mennyi
 van — és sajnos, még mennyi lesz,
 ha a társadalom magába nem száll
 és e szomorú állapotokon egyöntetűen
 nem segít!

Ha a kormányok csak egy vonást
 huznának a Charitás tábláján, rend-
 tetésüknek legalább ez irányban meg-
 felelnének. És ha minden asszony
 csak egy vonást huzna a szive mé-
 lyében, akkor a társadalom szelleme
 is átalakulna. Ne mondják, hogy
 nincsen pénzünk, amikor a humaniz-
 mus kultuszáról és a szeretet gyakor-
 lásáról van szó. Hogy annyi pénzünk
 nincsen, amennyi csinált szükségünk
 kielégítésére megkivántatik, azt hi-
 szem, de hogy pénzünk nincs, mi-
 helyt a gyermekmentés előmozdítására
 eltökélt akaratumk van, azt én ugyan
 nem hiszem.

Mert ha a közöttünk eláradt haszon-
 talan fényűzés aritmetikáján, lélek-
 ismeret szerint dolgozunk és az
 addiczió és multiplikáció helyett

subtrakcióval és divízióval élünk,
 föltétlenül biztosan kistül, hogy elég
 pénzünk marad áldozni a gyermek-
 mentés oltárára!

Különben én a fő súlyt nem is
 annyira az anyagiakra helyezem, mint
 inkább arra a munkára, melyet minden
 nő a szívével végezhet!

Szeretet kell ide. Könyörtület kell
 ide, irgalom kell ide és lélek kell ide.

De nem az a kicsinyes nő lélek,
 mely visszaretten minden akadálytól,
 hanem egy nagyszabású lélek, mely
 a gyenge nemet oly hatalmassá, oly
 egyöntetűvé teheti, hogy képes legyen
 titáni erővel minden gáton keresztül-
 törni, minden munkával megbirkózni
 és minden könnyet fölzsáritani!

A Napló Mindenütt

Választások.

Minden témánál aktuálisabb és
 mindegyiknek fölötte áll most a vá-
 lasztás. A jelszavak virágkorát éljük.
 A pártszenvedély csapong a leg-
 messzebb magasságban és a szere-
 tett jelöltekért berugott és agyonra-
 evett „polgártársak” vad ordítózása
 hömpölyög szerte a szép hazában.
 Mert a jelöltet mindenütt megtisz-
 telik a „szeretett” jelzővel. Ez a
 szeretet megnyilatkozik mindenhol,
 vagy így, vagy úgy, csak ép a ki-
 vétel, a módzat különböző. Egyik
 helyen záptojás, másik helyen szó-
 noklat meg bandérium fogadja a
 jelöltet, néhol meg a pálinkagözös
 választó, az ilyen választási alkalmak-
 kor mindig nagybecsült „pol-
 gáriárs” csókja fogadja. A lelkebb
 mindenesetre a bandérium meg a
 csók, ámbár sok választást átvihar-
 zott „idült” jelöltek inkább kérnek
 a záptojásokból, mint a kedves, de
 berugott polgártársak pálinkaizü
 csókjaiból. De hát elviselik a csókot
 is a jelöltek, mert hát választás
 után, ha meg van a „drága” man-
 dátum, őt esztendeig a választóját
 úgy is kutya se veszi.

A Park-Klub.

A Park-klubban, ebben az angol
 mintára szervezett hermetice elzárt
 szentélyben, melynek kapuit közön-
 séges halandó, poros saruja át nem
 lépheti, de a melynek hírét csak ak-
 kor halljuk, ha csarnokait a hozzánk
 vetődő, előkelő idegenek megven-
 dégelésére feltárja, valami különös
 dolog történt. A lárna sok nevet
 hozott forgalomba; előítéletről, anti-
 szemitizmusról, görgről, visszautasi-
 tásokról és több ilyen épületes dol-
 gokról folyt a polemia; nyilatkoza-

ok és czáfolattól hemzsegtel a lapok, míg az érdeklődők és érdekeltek mély homályba burkolóztak. . . .

Kétségtelen, hogy minden excludiv körnek meg van a joga tagjait megválasztani és a közje kivánczozókat elfogadni vagy visszautasítani.

Most azonban ennek a dubiozus ügynek felekezeti szinezetet adtak és pedig visszamenőleg — hetediziglen. . . . Ebből kerekedett a „sok hüho — semmiért!“ Nem esett ki a világ feneké, ha a gótai almanach előkelőségei nem fogadták körükbe az ujdonsült arisztokratákat és ha igazságosak akarunk lenni, az egész felfujt dologból, azt az egyszerű morált vezethetjük le: Nem feltétlenül szükséges, hogy minden új báróné a „Park-klub“ tagja legyen, mert a százkoronás „Chantecler“-kalapokat ép úgy lehet mutogatni a „Lipótvárosi kisinóban“ is.

Művelt iparosok.

Az egész világot bejárta a hír, hogy a német császár, valamennyi fiát, valamelyes mesterségre taníttatja és pedig nem csupán látszattól, hanem inkább a meggyőződésből, hogy evvel példát mutat népének, hogy az ipari pálya nem tartozik a legutolsó élethivatások közé, mert a munka nemesít. Nálunk sajnos még a kis emberek is nagyzási mániában szenvednek és a legszegényebb munkás is „tekintetes“ urat akar a fiából nevelni. Ezt a hiúságból és gyarlóságból eredő hibát kellene közéletünkünk kiirtani és mindjárt kedvezőbb lendületet nyerne az ipar, ha műveltebb elemek is foglalkoznának vele; azért vesszük örömmel a hírt, hogy Tolnamegyében e téren milyen okos haladás tapasztalható; de különösen Bonyhádon, a honnan a következő adatokat kaptuk: *Schrammek* Alajos géplakatosnál van összesen 4 tanonc; ezek közül a majosi illetőségű *Wizinger* Radó öt gimnáziumi osztályt, a bonyhádi *Baumgärtner* Ferencz három gimnáziumi osztályt, *Csirák* Gyula szegszárdi és *Hubert* József négy polgári osztályt végzett; *Fries* Vilmos géplakatosnál *Novák* Gyula négy gimnáziumot, *Eibenschütz* Jakab sőtönél szintén egy négy gimnáziumot végzett fiú és néhány más iparos mesternél szintén több, magasabb iskolát végzett van alkalmazásban.

A mesterek lelkes ambíciójukat találják a fiuk alapos kiképzésében, hogy a mai kornak megfelelő intelligens iparosokat nevelhessenek belőlük, a miért feltétlen elismerés illeti úgy a derék mestereket, mint a szorgalmas tanoncokat. Kivánatos, hogy a dicsegetés példán az egész ország okuljon és inkább teltre, munkára képes iparos nemzedéket neveljen, mint léha, félművelt naplopókat, a kik csak a mások munkáján élőködnek.

Megszólt a hegedű.

Farkas Pali, a magyar cigány-primások egyik legkitünőbb képviselője, a magyar zene és dal kedvelőinek legnagyobb öröme a napokban felgyógyult hosszantartó betegségéből és újra megszólaltatta bívós-bájos hegedűjének varázshangjait, melyekkel elandallítja lelkünk, álomba ringatja kesergő bánatunkat, vagy szilaj tombolásra gyújtja elpelyhűt kedélyünket, Farkas Pali ma már azon ritka cigányok közé tartozik, a ki megtartotta a magyar népdalok, tiszta, egy-

szorúen nemes, minden cikornyánélkül való eredetiségét, mely szívből fakadva, egyenesen a szív mélyéig hat és ezer meg ezer váltakozó érzést ébreszt fel lelkünkben. Kezei alatt a hurok majd zokognak, sirnak, majd pajzánul évődnek, végül szilajul tombolnak, mert vonója mindég a saját lelkében váltakozó érzelmeket tolmácsolja. Ezért szerette meg az egész ország közönsége és ezért becsülik nagyra a fővárosi körökben is. Most felgyógyulva ujult erővel folytatja művészetét és esténként a „Mátyás király kávéház“ közönségét szórakoztatja, mely első hangversenye alkalmából olyan szünni nem akaró óvációval fogadta régi kedvencét, hogy alig győzte a kiténtetést meghálálni.

Blum Lajos
kőfaragó- és sarkfüzete
Budapest, VIII., Köztemető-ut 4.

Magyar művészek által tervezett művészi sarkfüzék állandó kiállítása. Márvány, gránit- és syenit

sarkfüzék
egyszerű és díszesebb kivitelben kapható.

Egy örült ember rémtette.

A hét végén borzalmas eset játszódott le Szombathelyen. Egy elmebeteg asztalosság meggyilkolt egy önmagával fehetetlen beteg embert. Az örült, aki egyedül volt a beteg aggyastyánál, egy hatalmas konyhakkal úgy szurta mellbe a beteget, hogy annak menten kifordult a tüdeje. A szerencsétlen élőhalott befejezvére rémes munkáját, a megtebolyodott borzalmas mosolyával kuporodott véres áldozata mellé és az embervértől párologó késsel jóízűen elkezdett kenyerezt falatozni.

Pék Árpád 31 éves, szigetvári születésű, szombathelyi illetőségű elmebajos asztalosságát, akit már évek óta a városi szegényalap tart el, miután nem tudták a helyhiány miatt egyik elmeegógyintézetben sem elhelyezni, Bódi Miklós Ujvilág-utca 22. szám alatt lakó szombathelyi bérkocsihelytisztiőrnak helyezték el. A szegény ember már évek óta tartotta a szegény címjű asztalost azért a pár koronáért, amelyet e czímen utalványozott neki a város. Pék Árpád nem tartozott a közveszélyes elmebetegek sorába, vagy legalább is ezt nem vették rája észre.

Egy délután Bódi családja elment rokonlátogatásba. Egyedül Bódi maradt otthon az elmebajossal. Bódi már hetek óta betegeskedett, utóbb pedig már ágyba is esett. A házbeliek nyugodtan hagyták a beteget Pékkel, mert Bódi akkor nap már jobban volt. Borzalmas látvány tárult azonban szemük elé, amikor este felé megérkeztek haza. A gazda borzalmas vértócsában, halva feküdt az ágyban, az örült ember pedig egy nagy késsel, amelyről csöpögött a vér, kenyerezt majszolt áldozata mellett.

Az örült az áldozat szíve fölött olyan hatalmas erővel vágta bele a kést a mellébe, hogy annak kifordult a tüdeje is.

A szerencsétlen tebolyodott egykedvűen vallotta be, hogy ő gyilk-

olta meg Bódit. A vizsgáló bizottság megállapította, hogy Bódit a halálos szurás alvó állapotban találta. Péken minden bizonyára elemmentáris erővel tört ki a téboly és ebben az állapotban követte el rémes tettét. A gyilkost természetesen nem lehet tettéért felelősségre vonni, hanem egyelőre őrizet alá vették és rövidesen beszállítják valamelyik tebolydába.

FOGAK

szájápolás és gyökéreltávolítás nélkül 3 koronától feljebb, 10 évi jótállással. Az általunk készített és a párisi fogorvosi Akadémia kiállításán az aranyérem és díszkereszttel, a pécsi kiállításon az ezüstéremmel kitüntetett fogak régóta kitűnően használhatók, könnyen megszokhatók, a beszédben semmiféle zavart nem okoznak, szagot, ízt nem kapnak, a szájból ki nem vehetők, a valódi fogakat teljesen pótolják. Továbbá aranyhidak és koronák egyedül speciálisan készíthők.

Grossmann Simon
technikai tanácsos.
Dr. Illés Márton, rendelő fogorvos.
Budapest, Erzsébet-körút 50.
I. emelet, II. ajtószám.

Óvás.
Kérlek a pontos címre figyelni, mert téveszmés-
gondokból egy hamisított cég létezik, melylyel nem
vagyunk azonosak. Ezen cég a „Grossmann“ nevei
egy hirdetőtől hűsítve, hogy annak használatát által a
régi, jóhírnevű intézetünket kereső közönséget félre-
vezesse. Tehát figyelni a házszámra és emeletre.
Fogorvosi intézet. Rendelés egész na-
vasárnap és ünnepponokon is. Szakorvosi ren-
delés és sz. j. betegek részére. Fogtömészek a
legmodosabb kezeléssel. Speciális fájdalomlív
fogműtétek. Régi rossz fogorvosok alkalmatlanságát meg-
szüntető. Videók 12 óra alatt kioldhatók. — Munka-
kelt árak. — Beszélgetés 12. Telefon 56-50.

IRODALOM MŰVÉSZET

Messze-messze Csikországbán.

Messze-messze Csikországbán,
Nyílt az erdők legféhébb virága,
A gyimesi havasokól
Két legény is szemét vetett rája, —
Az egyik csak addig nézte,
Míg a másik fejszét dobott feléje,
Szomorú a nő vége,
Letérdelt a falu népe melléje. . .

Csikszereván a fejházban,
Valaki a kisgalambját úgy várja,
Gyimesen a falu népe.
Imát mond a lélekharang szavára. . .
Messze-messze Csikországbán.
Ahol annyi gyönyörű virág van, az hirtik,
Szomorú a havasfalja.
A sok fenyő sötét lombja lehajlik. . .
Gróf Vass György.

Krisztinavárosi szinkör. Kreszányi Ignác, a budaiak méltán dődelgetett, kedvencz igazgatója, szombaton nyitotta meg a krisztinavárosi szinkört zsufolt ház előtt, mely Fall Leó „Elvált asszony“ című operettjét és az összes szereplőket tüntető tapsal fogadta. Zajos tapsokat arattak Főti Frida, G. Répássy Gusztli, Virágh, Latabér, Bálint, Tábori és Kövessy. A zenekart Orbán Árpád vezette a szokott művészi érzékkel. — Hétfőn a drámai személyzet mutatkozott be „Trilby“ előadásával, melynek czim-szerepét Haraszi Miczi játszotta nagy művészi erővel. Fekete, Svengáli szerepében nyújtott gondos alakítást, a többi szereplő is kifogástalan összejátékot produkált.

Szerződéseik. A vidéki színházak körében ujabban a következő szerződéseket kötötték: Heves Béla a szatmári színház igazgatója, szerződött Vidor József, Szabó Samu, Dinnyési Juliskát, Mikusai Ozmánt, Gajda Ilnát és Darás Józsefet; Komjáthy János, a kassai színház igazgatója szerződött a nyári évadra Vida Ilnakát; Mezei Béla győri színház igazgatója szerződött Czako Gyulát; Szalóki

Imre, a Palásthy-féle konzorcium igazgatója szerződött Ladányi Imrét; Polgár Károly, a délvidéki kerület igazgatója szerződött Szomoró Miklóst és Rozsos Gizellát; Szabados László, az északi kerület igazgatója szerződött Kürtli Fridát, Baranyai Mariskát és Matolcsi Bélát; Szalkay Lajos, a székesfehérvári színház igazgatója szerződött Halmos Gyulát és Tihanyi Oszkárt; Nádassy József, a soproni színház igazgatója szerződött Váradi Márton és Amon Ilnát; Szilágyi Dezső színház igazgatója szerződött Radványi Dezsőt és Völgyi Ilnát; Molnár Gyula színház igazgatója szerződött Bartos Ernőt és Bornstein Károlyt; Fehér Károly színház igazgatója szerződött Szabó Ilnát és Paxy Margitot; Szabadhegyi Aladár színház igazgatója szerződött Zolnay Margitot.

HIREK

VII. Edvárd meghalt.

Az angolok népszerű királya VII. Edvárd, aki már hosszabb ideje betegeskedett, pénteken éjjel tizenkét óra, huszonhat perczerk meghalt. A király 1841-ben született Londonban és most halálakor 69 éves volt. Nagy rokonszenvvel viseltetett a magyar nemzet iránt, trónörökös korában gyakran meglátogatta országunkat, résztvevett több főuri vadászatokban és különösen szerette a magyar cigányzenét, melyet gyakran elragadtatással hallgatott. Halála nem csak Angolországot, de egész Európát gyászba borította és úgy lehet, hogy az egész világon új korszakot jelent az a pillanat, melyben a nagy és dicső uralkodó szemeit örökre lehunyta.

A hétről.

A május elsején megindult költöződés fontos tanulságokat tár azok elé, akik látó szemekkel néznek a nyomoruságos lakásviszonyok közé. Kevés a lakás, s ami van, az oly drága, hogy nem egy szegényebb sorsu iparosnak, vagy kereskedőnek, hanem még egy 600 forint lakbérrel rendelkező magasabb rangú hivatalnoknak sem igen van módja otthonát kedve szerint megváltoztatni. De míg a középosztály a lakás-mizériák dacára úgy, ahogy eltegen-gődik a város előkelőbb negyedeiben, egyenesen kétségbeeszt a helyzete azoknak a munkás-családoknak, kik gyakran nagyszámu családjikkal kénytelenek a külterületek egy-egy odvas viskójában meghúzódni. Három négy méter hosszú, alacsony szobákban 8—10 ember zsugorodik össze, belehelve a soha nem szellőztetett celiák döglétes levegőjét, elterülve a piszkos padlókon, zizegő szalmazsákokon. Férfi, nő, gyerek, lány egy esomóban fekszik, s az erkölcselenség kiindulva ezekből a kis odvakból megméltelvezzi lassankint a külváros elemeit. S e torz erkölcsi fejlődés mellett a test elcsenevededik. Beesett, behorpadt mellű nők, kaitkás szemű, meg-

LÓWY JÓZSEF Sirkóráktárában 10 K-tól feljebb romok kivitelű sarkfüzék rendkívül nagy választékban kaphatók.
Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában

Minden a szakmába vágo munkák, tomo-
tól javítások, vés-
sok és aranyozások
intézetesen és lelki-
ismeretesen készí-
tők.

roskadt emberek élnek ebben a társadalomban, s az ivadékok valóságos kreteinek, torzszülöttek erő és fejlődésképeség híján. Mindenhol a leggyászosabb dekadencia, mely előbb-utóbb a munkásosztály nagy részét munkaképtelen proletáriátussá alakítja át.

E fenyegető veszély ellen védekezniünk kell. Építeni kell minél több munkáslakást, egészséges levegőt, tisztá vizű helyeket. Nincs idő a halogatásra! Az illetékes faktorok teljesítsék ez irányban kötelességüket! Nálunk az emberélet drága, és meg kell becsülnünk a munkásságot, mely magyarságunk és nemzetünk fenntartásának egyik leg-erősebb és legbecselesebb anyagát képezi! . . .

Letartóztatott pénzhamisító.

A szegedi rendőrségnek ismét sikerült egy hamispénz készítőt a szeged-csengelei tanyákon leleplezni. A pénzhamisító László Kis János 71 éves gazda, aki már régen gyanus volt a rendőrség előtt. A tervszerű nyomozás még április 19-én kezdődött, amikor is Szeri és Buklin polgári rendőrök, mint pancsovai korcsmárosok mutatóztak be az öreg és ravasz László Kis Jánosnak. A rendőröknek szokszor kellett találkozniuk, alakoskodniuk, míg a 71 éves ravasz László bizalmát megnyerték.

Csak annyit mondott a rendőröknek, hogy ő nem hiába ült összesen 11 esztendei fegyházat, de a pénzhamisítás művészetét és a hatóságok félrevezetését alaposan megtanulta. Nála már 32-szer tartottak házkutatást, de mindig eredménytelenül. Miután bizalmát sikerült részben megnyerniük, elővette a hamis ötkoronások gyűjtésére szolgáló részöntvényt és nagy bőbeszédűséggel előadta, hogy összesen 32000 darab 5 koronást készített eddig s olyan jól sikerültek, hogy jobbakként az igaziakat. Megmutatott még egy általa készített hamis ötkoronást és 2400 koronát kívánt a pénzhamisító gépért.

A rendőrök ekkor már leleplezték magukat és rögtön házkutatást tartottak, azonban csak pénzhamisításra szolgáló anyagokat és eszközöket találtak. Miután azonban sok bizonyíték merült fel, hogy Kis János nemcsak csalással, hanem pénzhamisítással is foglalkozik, letartóztatták és átadták a bíróságnak, ahol előzetes letartóztatását fenntartották. Érdekes, hogy a 71 éves László legutóbb hat évet ült egyfolytában hasonló cselekményért.

Házasság. Dr. Lantos Béla postatiszt f. hó 10-én, kedden tartja esküvőjét Németi Erzsikével Budapesten.

Egy lázban fekvő képviselő programbeszéde. Az ország egyik legnagyobb keletletének eddigi népszerű képviselője most a választások előtt komoly dilemma elé jutott.

Mert míg egyrészt orvosi tanácsra a szobát kell őriznie, másrészt fő-kortesei úgy nyilatkoztak, hogy bizony az ellenjelölt fog fölülkerekedni, hacsak a szeretett képviselő személyes megjelenésével nem önt friss lelkesedést a választókba. Na de ez lehetetlen.

Kétségbeesésben egy ötlete támadt a képviselőnek és rendelt sürgönyileg egy fonográfot Sternberg Ármint és Testvére budapesti cs. és kir. udvari hangszergyárban, amelybe otthon kényelmesen — és minden lámpaláz nélkül — belemondta a programbeszédet, mely a választók körében frenetikus hatást keltett úgy, hogy a fonográfos képviselő sikerét az egész kerület biztosra veszi.

Az Angyalföld titkai.

19

(Regény.)

Örzsé meghatottan, némán állott a szokatlan látvány szemléletébe elmerülve; ez a megható kép mélyen, kiolthatatlanul a lelkébe vésődött. Kis fia halála óta mély szeretettel érzett minden gyermek iránt és ahol egyet talált, uton-uffélen dédelgette, csókolgatta, mintha nagy anyai szeretésére ebben keresett volna vigasztalást. Azok a szegény, sápadt arcú, szomorú gyermekek is szíve mélyéig megindították, akikkel most a Poéta olyan igaz emberi részvétellel játszadozott.

A sápadt arcú, züllött poéta, mikor egy pillanatra feltekintett, meglátta Örzsét és mélyen elpirult. Önkéntelen felemelkedett helyéről és köszöntésül ismét megemelte kalapját. Örzsé néma fejbólintással fogadta a köszönést, de képtelen volt szólani, mert a szíve megtelt egy új érzélemmel, de helyette megszólalt a férfi:

— Szegény gyerekek, kivannak dobva az utcára; édes anyjuk nap-számba jár, ezek a parányi férgek pedig itt fáznak, éheznek az utca kövezetén. Fájó nézni, mikor gyermekek sírnak . . .

Örzsé nem szólt, csak hálásan nézett rá, mintha megakarna köszönni a gyermekek iránt tanúsított jóságát . . .

— Talán engem keres? Szolgálhatok valamivel asszonyság?

Örzsé csak tovább hallgatott.

— Mert magáért szívesen megteszek mindent! Tudok ám én dolgozni is, noha nem látszik meg rajtam. Akiért valamikor sokat dolgoztam, nagyon sokat . . . kutyába se vette . . . Elszította az erőmet, minden csepp véretem, azután eldobott, mint a kifacsart citromot . . . Hát azóta bizony nem sokat dolgozok, mert nincs kiért . . . De azért megbizhatik bennem! Ha egyszer — valamikor — az ember sohase tudhatja előre — szükségé lenne az én dolgozó két karomra, — akkor — akkor — gondoljon rám!

— Köszönöm a jóságát — hebegte az asszony — köszönöm és megemlékszem rá!

Azután megfordult és hirtelen eltávozott, de magával vitte a lelkében kicsirázott új érzelmét, mely elfelejtette vele a jelen nyomorúságát és mint kigyúlt fákyla világította be kétes jövőjét. Magába zárta, hogy senki észre ne vegye és türelmes megadással teljesítette megszokott, mindennapi kötelességét.

Csak egyben változott; nem bántotta többé, ha hitvány ura még úgy dühöngött, még úgy szidta is. Nyitott szemmel álmódta át biztató reményét és abból senki és semmi se ébreszthette fel.

A postás észrevette felesége nagy lelki változását, de nem értette meg, éppen azért még jobban civakodott vele. Az egész nap tetlenül ült az ablaknál, pőfékelte a pipáját, míg a szegény asszony az egész nap majd jeroskadt a munka terhe alatt. A szobaurakra is görbe szemmel nézett és folyton morgott, mikor látta, hogy azok a tisztességes emberek milyen elégedetten jönnek haza estként a munkájukból, amíg ő helyülve él az asszony nyakán, az asszony véres verejtéki keresményéből. Aztán hiányzik neki a megszokott ital, a pálinka, mert hiába könyörgött, fenyegetődött, az asszony minden csepp italt megtagadott tőle és rimánkodásaira alig válaszolt. A

hitvány, züllött ember ösztönszerűleg megérezte, hogy ez az asszony lemondott róla, meghalt számára és talán most már meg se siratná, ha egyszer az út szélén elpusztulna. Ha legalább pénze, vagy csizmája lenne!

A csizmában kimehetne a hideg utcára, a pénzen meghúzódhatna a kocsmában! Egy fél liter pálinkáért most eladta volna a jövőbeli lelki-üdvösségét is, — az asszony pedig csak hitvány teával gyógyítja, ami nem elégíti ki erősebb szeszhez szokott szomjas torkát.

Azért folyton szidta, becsmérelte az asszonyt, minden ok nélkül fejéhez vágosta a tárgyokat, pipáját, mindent, ami a kezéig akadt . . . Ocsmány szavakkal illette; házasságtörő, becstelen rimának mondotta és valóságos pokollá változtatta hajlékát. És az a türelmes, hűséges hitvestárs, ez a hét sebből vérző élő vértanu, türelmes, néma megadással viseli nehéz keresztjét és hogy fájdalmát enyhíthesse, kimegy a konyhába, kendőjét a szemére huzza és ott hullatja keserves könnyeit, ahol a jó Istenen kívül senkise láthatja . . .

A lakólegények egyideig megbotráncolva nézték a durvalelkű ember viselkedését; szótalanul hallgatták méltatlan, epés kitérőit, de végre megsokallották és egymás között sokszor mondogatták, hogy ennek véget kellene vetni és meg kellene védelmezni az asszonyt a vadállat kegyetlenkedései ellen.

(Folytatása következik.)

Nyilt-tér.

 Sternberg
Ármin és Testvére
cs. és kir. udv. hangszergyár
központi főüzletében

BUDAPEST,
VI. ker., Rákóczi-ut 36. sz. alatt

**kaphatók a legjobb és
legolcsóbb hangszerek.**

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK minden cikkről külön-külön jelennek meg. Érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

KITÜNTETVE! A m. kir. kormány által alapított „Millenniumi Állami Érem”-mel mélyet a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag csakis cégünk nyert el.

25 kor.-ért

készül saját műhelyemben egy férfi öltöny vagy felöltő finom gyapjú szövetekből a legújabb divat szerint

Vidékre mértékével utasítás és postátóminták bérmentve küldetnek.

Kardos Ármint
térírszabó Budapest
VII., L. István-ut 14.

Közgazdaság.

Az Adria biztosító társulat ápr. 23-án tartotta évi rendes közgyűlését. Az üzleti jelentés szerint az életbiztosító ágazatban 76,108.292 kor. biztosítási összegről szóló ajánlat nyújtott be; a kiállított kötvények 67 millió 22.909 korona tökeösszegegről szólnak. Az 1909. december 31-én mutatkozó állomány biztosított tőkében 436 millió korona összegre rug, a biztosított évi járadékok összege pedig 1,368.561 koronára. Halál- és eléricsi esetekben, valamint életjáradékok fejében 9,609.539 korona fizetett ki. A díjbevétel a tüzbiztosítási ágazatban 26,255.223 korona volt, a szállítványbiztosítási ágazatban 2,576.392 korona, a betörés elleni biztosítási ágazatban 548.40 korona. Az elemi ágazatok viszontbiztosítási díjai 13,333.450 koronára rugtak. Károk fejében 20,121,980 korona jutott kifizetésre. A különböző tartalékalapok dotálása után fenmaradó nyereségegyenlegről 300.000 koronát utaltak át a rendelkezése álló tartalékba, osztalék fejében pedig részvényenként 280 korona kerül kifizetésre. A nyugdíjpénztár és a társulati alkalmazottak takaré- és ellátási pénztárának vagyona 2,904.064 koronát tesz ki. A társulat mult év folyamán befejezte milánói házának újrapépítését, Budapesten és Prágában pedig igen előnyös fekvésű ingatlanokat vásárolt.

Magyar élet- és járadék biztosító intézet. Ez a biztosító társaság magyar tőkéből nőtt és tisztán a kölcsönösségi alpra helyezkedett. Most tette közzé nyolczadik évi rendes zárszámadását, a melyből a szakértő szem rögtön kiolvashatja a szilárd biztosságú emelkedést, amely főleg abban nyilvánul meg, hogy csendes munkával évről-évre nagyobb tért hódít magának és milliókra menő biztosított tőkével szaporodik üzletállománya. így az elmúlt évben is közel négy millió korona értékű fennálló életbiztosítási üzletet kötött. Ez az eredmény azokhoz a szerény eszközökhöz képest fényesnek mondható és alkalmas arra, hogy e céltudatos vezetésű és olcsó díjakkal dolgozó magyar biztosító társaság iránt szerze az országban felkeltse a közfigyelmet.

Kiadja:

A „NAPLO” UJSÁGVÁLLALATA.

Dr. Wettstein Szanatorium R.-T.
tüdőbeteg ambulatoriuma
VI. kerület, Delibáb-utca 23. szám
Betegfelvétel és rendelés:

d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5-ig.
Igazgató főorvos: Dr. Wettstein József.

Zálogszedulákat

briliánsokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt platinát legmagasabb árban veszek. Briliánsokért többet fizetek, mint amennyi őrre utoljára vették. Schiller Izidor, Sip-utca a 8

Szent-Lukácsfürdő gyógyfürdő, BUDA. Téli és nyári gyógyhely.

Természetes forró-meleg kén források, iszapfürdők, iszapborogatások, masszázs, vizgyógyintézet, gőzfürdők, kő- és kádfürdők, gyógyvizusodák. Olcsó és gondos penzió. Csusz, köszvény, ideg-bőrbajok, lakás, ellátás felől kimerítő prospektust küld ingyen a

Szent-Lukácsfürdő igazgatósága, Buda. Kristály forrásásványviz étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz.

Geiringer Arnold

műszaki czimfestő

Budapest, VII., Dohány-utca 78.

„Szpecialista üvegtáblákban.”

Készítégtáblákaffára, bádogra és viaszvásonra, a mai kornak megfelelő izléses kivitelben, „jutányos árak mellett.”

CZIMBALMOKAT

a legújabb szabadalmazott rendszer szerint legjobbat készít (részletfizetésre is) a czimbalmokészítés elismert első szakértője

Habits Antal

hangszerkészítő mester.

BUDAPEST,

Erzsébet-körut 42. szám.

Kotányi Paprika

Raktárak:

Budapest, VI., Teréz-körut 7. sz.

„ IV., Kecskeméti-u. 8. sz.

Szeged, Berlin, Abbazia,

3 színű a magyar lobogó!

3 biztos ut a megválasztás győzelméhez!

- 1 -szőr: Zászlaim tisztán olvashatók. Az írás nem mosódik el.
- 2 -szőr: Jelvényeim tiszta arany nyomással vannak, úgy hogy már messziről a szöveget bárki felismeri.
- 3 -szőr: Arcképpel ellátott jelvényeim olyan eredetiek, hogy minden polgár megismeri a képviselőjelöltjét.

Az árak olcsók! Közbenjárók díjaztatnak! Arjegyzőket és jelvénymintákat kívántra ingyen és bérmentve küld a

„TURUL” ZASZLÓ- és jelvénygyár.

Budapest, VII., Hársfa-u. 12. sz. Saját ház. Telefon 27-43.

! Budapest éjjel!

Látványosság

a GENUA kávéház

VII., Dob-u. 65. Erzsébet-körut sarok.

Egész éjjel nyitva.

esténként Komáromi Bertók Jóska teljes zenekarával hangversenyez.

Csillár raktár. ZWILLINGER B.

szerező mester.

Allandóan raktáron tart:

Légszusz- és villamvilágításhoz szolgáló legszebb kivitelű csillárokat és légszusz-kályhákat, legújabb szerkezetű légszusz-tűzhelyeket és légszusz-fűdő-kályhákat, légszusz-fűző-, sütő- és vasaló készülékeket és minden a világításhoz szükséges kelleket stb.

Budapest, VI., Hajós-u. 1. Telefon 43-54. Telefon 43-54.

BUTOR.

Arverésen vett régi és új, legolcsóbbtól a legjobb minőségig. Ugyintén amerikai íróasztalok, mahagoni háló-, ebédlő- és uri szobák, angol börgarnitúrák, szalongarnitúrák, szőnyegek, csillárok, petróleumlámpák, olajfestmények és irodai berendezések legolcsóbban beszerezhetők

Ancsel és társánál, Dob utca 22.

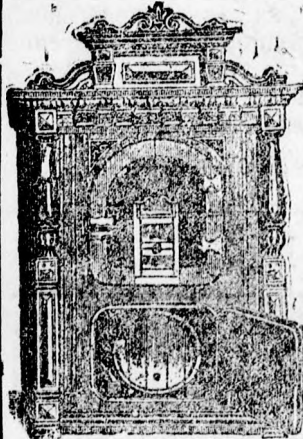
FOGAK

szápadlás nélkül, rájárva azonnal használható, 4 koronától. Gyökereitávoztás teljesen felelős. Aranyhídak és koronák 10 óri irásbeli jóállással 24 óra alatt, vidékieknak 12 óra alatt készíttetnek, foghúzás teljesen orvostechnológiával, tartós tömések 3 koronától. Régi, használhatatlan fogcsorokot és fogakat 24 óra alatt használhatóvá alakítok. Mersékelt árak! Részletfizetésre is. Rendelés egész nap. Vasárnap és ünnepnap is.

Dr. HEGEDŰS JAKAB

V Erzsébet-körut 44. szám, földszin. Szpecialista minden fog- és szájbetegségben. Kérem a pontos címre ügyelni.

Stiller József

Budapest, VII. ker., Nagydífa-utca 22. sz.

cs. és kir. szabadalmazott jég szekrénygyáros.

Raktáron tart és jutányos áron elad mindenemű hus- és éték- sörkimérőkészüléket, borkimérőasztalt, fagyaláthűtőt. Szabadalmazott tartályt és fagyasztó gépet. :: :: ::

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Cégemre tessék ügyelni.

Gyáram 1873. év óta áll fenn.

CEYLON kávéházban Róte raktár. u. 10. sz. híres cigányprimás zenekarával hangversenyez. Kétféle italok Ceylon vacsora! Hajós Lipót és Társa. Volt nagymarosi „Korona Szálló” birtója.

Nem kell többé kávét főzni, sem cukrot venni!

WILLAX KÁVEKOCCA

forró vízben vagy tejben feloldva, azonnal teljesen kész, zamatos és kiválóan jóízű fekete- vagy tejeskávét nyújt.

DARABJA 4 FILLÉR. MINDENÜTT KAPHATÓ.

WILLAX KÁVE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST. GSARTELEP-IRÓDA: VI. VACZI-UT 167-169. TELEFON: 177-61

Ön bérel

egy ócska zongorát vagy pianót és kidob

havonta 12.- vagy 16.- korona kölcsön díjat, végre pénzt kiadta, zongorája nincsen.

Ha fizet

havonta 20.- koronát, kap egy kiváló gyártmányu, legmodernebb, ércpánczéltűtős, kereszthurosu, új zongorát vagy pianót, nem ir alá váltót, nem állít kezest, nem lekötöztetje bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. Ha an ideális szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„MUSICA” részvénytársaság

(igazgató: STERNBERG DEZSŐ) zongoraadást és kölcsönző telepen. Ezen töltesr-nélküli legököltehetőbb gramofon- és művelemerek felelőrsütésa.

Budapest, VI., Teréz-körut 1. sz. alatt (Király-u. sarok, az Ország. Zeneakadémia közelében) Telefon 4-81. Telefon 4-81.

Zongorák becserelése, javítása, hangolása legkülönbözetben. — Penti rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek

Nem érdemes rongyosan járni!

Ha 12 forintért rendelhetek divatos öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot finom gyapjuszövetből mérték után.

FLEISCHMANN J. férfi-szabó mester

BUDAPEST, Thököly-út 20. szám I. em. Vidékieknek mintát bérmentve küldök.